

USTANOVNA IZJAVA

s katero se ustanavlja

EVROPSKO ZAVEZNIŠTVO ZA NEDELJO

»Skupaj za primeren delovni čas«

Pošteni in pravični delovni pogoji

Vsak delavec ima pravico do zdravih in varnih delovnih pogojev ter delovnih pogojev, ki spoštujejo njegovo dostojanstvo.

Vsak delavec ima pravico do omejenega delovnega časa, dnevnega in tedenskega počitka ter plačanega letnega dopusta.

Člen 31 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah

Dela prosta nedelja in primeren delovni čas sta dobrini neprecenljivega pomena za državljane vse Evrope. Podpisniki te Izjave smo trdno prepričani, da so vsi državljani Evropske unije upravičeni do primerne delovnega časa, ki praviloma izključuje delo pozno zvečer, ponoči, ob praznikih in nedeljah. Menimo, da morajo zakonodaja in prakse, ki so uveljavljene v EU in državah članicah, bolj zaščititi zdravje, varnost, dostojanstvo vsakogar, kakor tudi bolj pozorno spodbujati uskladitev profesionalnega in družinskega življenja. Verjamemo, da je potrebno okrepiti družbeno kohezijo znotraj evropskega državljanstva.

OGROŽENI DELOVNI POGOJI

Empirične študije dokazujejo, da nestandardne delovne ure povzročajo de-sinhronizacijo družbenih ritmov, kar ima resne negativne učinke na zdravje in varnost delavcev. Nevzdržni vzorci delovnega časa (nepredvidljiva delovna prijavljenost s čakanjem na poziv, prekinjen delovni čas, delo v izmenah, nesocialen delovni čas, kot sta nočno delo in delo čez konec tedna) lahko vodijo do povečanega stresa in bolezni, kot tudi do izostajanja, povezanega z močnimi občutki pomanjkanja nadzora in vpliva na lastno delo in življenje. Ljudje običajno delajo ob nedeljah in ob nerednih urah zaradi finančne nuje in ne po lastni izbiri. Nevzdržni vzorci delovnega časa, še posebej kadar ne omogočajo dovolj delovnih ur, so glavni vir naraščajočega fenomena »zaposlenih revežev« v Evropi.

USKLADITEV MED DELOM, DRUŽINO IN OSEBNIM ŽIVLJENJEM

Ob nedeljah lahko starši in otroci preživijo čas drug z drugim. Na ta dan so šole zaprte. V skladu z Direktivo EU o zaščiti mladih pri delu je nedelja v EU že priznan tedenski dan počitka za otroke in odrasčajoče. Prav tako pa ureditve z dolgim in nerednim delovnim časom delavcem otežujejo ali onemogočajo primerno družinsko življenje in uskladitev dela z dolžnostmi do otrok in drugih odvisnih oseb.

SOCIALNA KOHEZIJA

Dela proste nedelje tradicionalno podpirajo neodvisnost oseb od življenjskega sloga, ki ga usmerjajo izključno ekonomski motivi. Nedelje so referenčni okvir za organiziranje časa v državi in družbi. Ne glede na potrebo po zagotavljanju nujnih uslug v interesu splošne javnosti, kot so intervencijske službe, policija in zdravstvene službe, skupni tedenski dan počitka ustvarja nujni okvir za kolektivni časovni ritem v vseh državah članicah EU, služi pa tudi krepitevi družbene kohezije v naših družbah. Le dobro zaščiteni skupni dela prosti dan v tednu omogoča državljanom polno sodelovanje v kulturnem, športnem, socialnem in verskem življenju, kot tudi iskanje kulturne obogatitve in duhovne dobrobiti ter udejstvovanje v volonterskem delu in društvenih aktivnostih. Brez takšnega dne bi bile ogrožene vse te oblike družbene interakcije in tudi razvedrilo.

SKLEPI ZAVEZNIŠTVA

Evropsko zavezništvo za nedeljo:

- podpira zdravstveno varstvo in varnost delavcev, njihovo pravico omejiti maksimalno število delovnih ur in pravico do tedenskega obdobja počitka, ki je praviloma nedelja;
- podpira spoštovanje kolektivnih dogovorov, ki urejajo organiziranje dela in ki so ključnega pomena za družbeno pogodbo v sodobni evropski družbi;
- svari pred rastočim ekonomskim pritiskom, ki spodkopava nacionalno zakonodajo glede delovnih pogojev;
- se zavezuje varovati in spodbujati dela prosto nedeljo in primeren delovni čas;
- zahteva od evropskih institucij, da zaščitijo nedeljo, ki naj bo praviloma skupen tedenski dan počitka v EU;
- zahteva, da EU preko svoje zakonodaje in pravil notranjega trga ter s sprožanjem relevantnih iniciativ za zagotovitev dela proste nedelje in primerne delovnega časa bolje zaščiti zdravje in varnost, zagotovi ravnovesje med delom in zasebnim življenjem ter vzpodbuja socialno kohezijo;
- poziva vlade držav članic, da prevzamejo svojo odgovornost za izboljšanje, implementiranje in izvrševanje obstoječe zakonodaje in praks ter za spoštovanje kolektivnih dogovorov.

VABILO ZA ZDRUŽITEV SIL

Evropsko zavezništvo za nedeljo:

- vabi vso civilno družbo (družina, šport, itd.), nacionalna in lokalna zavezništva za nedeljo, sindikate, družbeno odgovorne delodajalce, cerkve in verske organizacije, da se vključijo v Zavezništvo in da promovirajo zaščito dela proste nedelje ter primeren delovni čas;
- poziva vse demokratične politične stranke, da podprejo akcije Zavezništva in sprejmejo nujne ukrepe preko demokratičnih institucij in medijev za promocijo zaščite dela proste nedelje in primerne delovnega časa.

Bruselj, 18. februar 2011